

Checklist Inbedding praktijkgestuurd effectonderzoek in primaire proces

Praktijkgestuurde monitoring van de effectiviteit dient goed te zijn verankerd in het primaire proces van de instelling. Instellingen die dit willen realiseren gaan daarbij stapsgewijs te werk. Daarbij is aandacht voor vier processen:

1. *Het logistieke proces.* Het gaat er hier om dat de gegevensstroom binnen de organisatie en naar samenwerkende instituten vloeiend verloopt.
2. *Het methodische proces.* De aandachtsfunctionaris is verantwoordelijk voor het inbedden van de gegevensverzameling en -benutting in de verschillende benuttingscycli.
3. *Het technische proces.* De opdracht is hier om goed functionerende software in de instelling te hebben.
4. *Het statistische proces.* Deze opdracht heeft betrekking op de totstandbrenging en het functioneren van de verbinding tussen de instelling en het onderzoeksinstituut, hetgeen moet leiden tot een gedegen analyse en rapportage van de effecten.

Deze vier processen moeten als radertjes zo in elkaar haken, dat ze alle vier goed draaien om de praktijkgestuurde effectmonitoring binnen instellingen goed aan te laten sluiten, in te bedden en te benutten.

In het onderstaande schema staan daarbij de belangrijkste aandachtspunten die een checklist vormen voor de te regelen zaken.

Checklist Inbedding praktijkgestuurd effectonderzoek in primaire proces

Proces	Wat te doen?
1. Logistiek	<ul style="list-style-type: none"> a. De instelling zorgt voor een helder protocol waarin staat wie welke gegevens verzamelt. b. De instelling zorgt voor voldoende cliëntsecretariaat op de afdeling. Het gaat hierbij om een tijdige administratieve afhandeling van taken op het terrein van registratie, rapportage, onderzoek en dossiervorming. c. De instelling zorgt ervoor dat de cliëntsecretariaten zijn getraind in het gebruiken van de voor deze taken beschikbare software. d. Het cliëntsecretariaat van een afdeling zorgt ervoor dat de door hulpverleners aangeleverde vragenlijsten in de onderzoeksdatabase ingevoerd worden en zorgt dat de hulpverlener op tijd de uit de vragenlijsten voortkomende profielen in het bezit heeft.
2. Methodiek	<ul style="list-style-type: none"> a. Er vindt een <i>matching</i> plaats tussen de doelen die in de hulpverlening veel worden gesteld en de vragenlijsten die de effectiviteit van de interventies in beeld moeten brengen. b. De teamleiders en werkbegeleiders zorgen ervoor dat de uitkomsten van de vragenlijsten door de hulpverleners worden besproken met ouders en jeugdigen. c. Hulpverleners worden in methodische werkbegeleiding door hun werkbegeleider ondersteund in het goed gebruiken van de uitkomsten in gesprekken met ouders en jeugdigen. d. Werkbegeleiders en hulpverleners worden (periodiek) getraind in het (beter) gebruiken van de uitkomsten binnen het hulpverleningsproces. De instelling organiseert de trainingen.
3. Techniek	<ul style="list-style-type: none"> a. Zorg voor goed werkende onderzoekssoftware op het netwerk van de instelling. Veel instellingen maken inmiddels gebruik van de in opdracht van Praktikon ontwikkelde onderzoeksdatabase BergOp, een database waarin veelgebruikte vragenlijsten (zoals ook de CBCL, NOSI, C toets) verwerkt en verzameld kunnen worden. b. De instelling zorgt voor applicatiebeheerders die de werking van deze onderzoekssoftware op het netwerk van de instelling kunnen ondersteunen.
4. Statistiek	<ul style="list-style-type: none"> a. De instelling sluit een overeenkomst met een wetenschappelijk onderzoeksinstituut dat de statistische analyses van de verzamelde data verzorgt en dat de resultaten rapporteert in op maat gemaakte tabellenboeken die (mede) voor de teams interessant zijn. b. Er is een planning waarin is opgenomen wanneer welke onderzoeksinformatie in welke tabellen beschikbaar is. Door het jaar heen wordt periodiek informatie geleverd over de kwaliteit van de verzamelde data (responscontrole).

Bron: Roosma, D. Ooms, H. & Veerman, J.W. (2008). Organiseren van effectonderzoek. In: T.A. van Yperen & J.W. Veerman (Red.). *Zicht op Effectiviteit. Handboek voor praktijkgestuurd onderzoek* (p. 93-106). Delft: Eburon.